

QuickScan Heumenseweg 83a te Wijchen

Oriënterend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet

C.J. Blom

Colofon

Status:	Definitief
Project:	BE/2013/0109
Datum:	26 juni 2013
Samensteller(s):	ing. C.J. Blom
Opdrachtgever:	Dhr. N.H.J. Walraven Heumenseweg 83a, 6603 KT Alverna (Wijchen)

Disclaimer

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

© Blom Ecologie / dhr. N.H.J. Walraven

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Voorwoord

Voor u ligt de rapportage 'Heumenseweg 83a te Wijchen'. Deze rapportage is in opdracht van dhr. N.H.J. Walraven opgesteld. Contactpersoon tijdens de uitvoering van het onderzoek was mr. D. Wintraecken. Wintraecken Advies B.V. stelt in opdracht van de familie Walraven het voorontwerp-bestemmingsplanwijziging op.

De heer Walraven is voornemens om agrarische opstallen te slopen. Voor de sloop vinden allerhande werkzaamheden plaats die mogelijk een negatief effect hebben op beschermde flora en fauna. De gemeente Wijchen heeft de heer Walraven verzocht een ecologische QuickScan uit te laten voeren naar de mogelijke effecten.

De heer Walraven heeft Blom Ecologie opdracht verleend om de betekenis van het plangebied voor de aanwezig beschermde soorten te beoordelen en de effecten van de voorgenomen handelingen daarop. In deze rapportage worden de bevindingen beschreven en geadviseerd hoe deze te interpreteren en in de praktijk te hanteren.

Inhoud

1 Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding en doel	7
1.2 Oriënterend onderzoek (QuickScan)	7
1.3 Wettelijk kader Flora- en faunawet	8
1.4 Wettelijk kader EHS	10
2 Plangebied en voorgenomen ingreep	13
2.1 Gebiedsbeschrijving	13
2.2 Huidige situatie plangebied	13
2.3 Voorgenomen ingreep	14
3 Resultaten inventarisatie	15
3.1 Vaatplanten	15
3.2 Zoogdieren	15
3.3 Reptielen	16
3.4 Amfibieën	16
3.5 Vissen	16
3.6 Vlinders, libellen en overige ongewervelden	16
3.7 Vogels	17
4 Toetsing EHS	19
4.1 Natuurdoeltype en kernkwaliteiten	19
4.2 Significantie van aantasting	20
4.3 Beoordeling	20
4 Conclusies en aanbevelingen	21
5.1 Conclusies beoordeling Flora- en faunawet	21
5.2 Aanbevolen maatregelen en handelingen	21
6 Literatuur	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De familie Walraven heeft de bedrijfsvoering van de voormalige varkenshouderij beëindigd. Familie Walraven wil de agrarische bestemming om laten zetten naar een woonbestemming. Het hiertoe dienende voorontwerp-bestemmingsplan wordt opgesteld door Wintraecken Advies B.V.

In het kader van de sloop vinden diverse werkzaamheden plaats; afzetten locatie, toevoer materieel, bouwwerkzaamheden, transport van sloopmaterialen, enzovoorts. Omdat deze werkzaamheden mogelijk een negatief effect hebben op beschermde flora en fauna heeft de gemeente Wijchen verzocht een ecologische QuickScan uit te voeren.

Figuur 1. Globale begrenzing van het plangebied (Google Earth).

De ruimtelijke ingrepen die plaatsvinden tijdens de werkzaamheden kunnen mogelijk een negatief effect hebben op beschermde flora en fauna. De heer Walraven heeft Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezige beschermde natuurwaarden (m.n. broedende vogels en vleermuizen) en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden.

1.2 Oriënterend onderzoek (QuickScan)

QuickScan

Een QuickScan is een oriënterend onderzoek waarbij een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenumen ingrepen op de soorten. De QuickScan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Voor de inventarisatie van watergangen wordt gebruikt gemaakt van een (elektrisch) schepnet.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 24 juni 2013. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog/regenachtig, 6/8 bewolkt, 15° Celsius en windkracht 3 (Bft.).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Flora en fauna gegevens van het Natuurloket geven een eerste indruk van de mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied. De aangeleverde gegevens van het Natuurloket zijn beschikbaar vanaf kilometerhokniveau (1 km²). Voor het oriënterend onderzoek zijn gegevens opgevraagd van het plangebied, km-hok 100-423. Tabel 1 geeft een overzicht van waarnemingen van beschermde- en/of Rode-Lijstsoorten.

Tabel 1. Overzicht van waarnemingen van beschermde- en Rode-Lijstsoorten in twee kilometerhokken waarbinnen het plangebied is gelegen. De volledigheid van het onderzoek is voor vaatplanten: onbepaald; zoogdieren: slecht; vogels: slecht/redelijk; amfibieën: slecht; reptielen: niet; vissen: niet; dagvlinders: matig; libellen: slecht en sprinkhanen en krekels: slecht. De data is aangeleverd door het Natuurloket.

Kilometerhok	Soort	Flora- en faunawet	Rode-Lijst
108-423	Vaatplanten	1 soort	3 soorten
	Zoogdieren	6 soorten	-
	Vogels	31 soorten	9 soorten
	Amfibieën	1 soort	-
	Libellen	-	1 soort
	Sprinkhanen	-	1 soort

1.3 Wettelijk kader Flora- en faunawet

De Flora en faunawet beschermt ongeveer 500 kwetsbare *soorten* middels het ‘*nee, tenzij*’ principe. Daarnaast geldt voor alle in het wild levende planten en dieren en hun omgeving de *zorgplicht*. De beschermde flora en fauna zijn naar gelang hun status opgenomen in *tabel 1*, *tabel 2* of *tabel 3* van de Flora en faunawet. Alle *vogels* in Nederland hebben dezelfde beschermde status.

Soortenbescherming

De Flora- en faunawet beschermt soorten en hun leefomgeving, individuele planten en dieren zijn ondergeschikt aan het soortbelang. Het gunstig voortbestaan van de soort mag niet in gevaar komen.

Nee, tenzij

Het basisprincipe in de Flora- en faunawet is het verbod op beschadiging van beschermde planten en dieren en hun leefomgeving. Ruimtelijke ingrepen mogen niet plaatsvinden tenzij beschermde flora en fauna niet beschadigd en verstoord worden. Bij sommige ruimtelijke ingrepen is schade echter onvermijdelijk. Een wettelijke verplichte natuurtoets geeft vervolgens uitsluiting voor een vrijstelling, een ontheffingsaanvraag of een afkeuring.

Belangrijke verbodsbepalingen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen zijn de artikelen 8 t/m 12 (Ff-wet).

Artikel 8. Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10. Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11. Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12. Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Zorgplicht

Naast de door de Flora- en faunawet beschermde diersoorten geldt voor alle in het wild levende dieren de algemene zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving.

Tabel 1: Algemene soorten

Voor de algemene soorten geldt een vrijstelling bij bestendig beheer, -onderhoud en -gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze activiteiten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikelen 8 t/m 12. Voor andere activiteiten dient een ontheffingsaanvraag ingediend te worden (lichte toets).

Tabel 2: Overige soorten

Voor de overige soorten geldt een vrijstelling bij bestendig beheer, -onderhoud en -gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen mits gehandeld wordt volgens een, door de minister, goedgekeurde gedragscode. Voor alle andere activiteiten dient een ontheffingsaanvraag ingediend te worden (lichte toets).

Tabel 3: Soorten Bijlage IV Habitatrichtlijn / bijlage 1 AMvB

Afhankelijk van de werkzaamheden geldt een vrijstelling met een, door de minister goedgekeurde gedragscode of een ontheffingsaanvraag (uitgebreide toets). Voor ruimtelijke ontwikkeling en –inrichting geldt altijd een ontheffingsaanvraag. Ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen wordt alleen in specifieke situaties verleend.

Algemeen geldt dat ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen wordt verleend wanneer er ‘dwingende reden van groot openbaar belang’ zijn en wanneer volksgezondheid en veiligheid in het geding zijn en er sprake is van (voorkoming van) ernstige schade.

Vogels

Alle vogelsoorten in Nederland genieten dezelfde bescherming. Voor de vogelsoorten geldt een vrijstelling bij bestendig beheer, -onderhoud en –gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen mits gehandeld wordt volgens een, door de minister, goedgekeurde gedragscode. Voor alle andere activiteiten moet een ontheffing worden aangevraagd (uitgebreide toets).

De meeste vogels hebben in het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) een vaste rust- en verblijfplaats. De nestlocatie van een aantal (kwetsbare) vogelsoorten is het jaarrond beschermd. Ook met betrekking tot de verbodsbepalingen is vooral het broedseizoen een kwetsbare periode.

1.4 Wettelijk kader EHS

Nee, tenzij regime

In de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is het ruimtelijke beleid gericht op behoud en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Voorgenomen ingrepen worden getoetst aan het ‘nee, tenzij regime’. Indien voorgenomen ingrepen significant negatieve gevolgen hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS kunnen deze alleen plaatsvinden, mits de nadelige gevolgen worden gemitigeerd en de resterende schade wordt gecompenseerd.

Ingrepen kunnen in principe niet plaatsvinden als niet wordt voldaan aan het ‘nee, tenzij regime’. De ‘EHS saldobenadering’ en ‘herbegrenzen EHS’ vormen uitzonderingen hierop.

EHS Saldobenadering

De EHS saldobenadering wordt toegepast wanneer er sprake is van een ontwikkelingsgerichte aanpak voor een gebied. Projecten en handelingen worden in combinatie beoordeeld en moeten mede als doel hebben de kwaliteit en/of kwantiteit van de EHS op gebiedsniveau te verbeteren. De saldobenadering leidt tot kwaliteitswinst voor meerdere partijen en functies. De EHS saldobenadering moet worden vastgelegd in een gebiedsvisie

Herbegrenzen EHS

Herbegrenzing van EHS kan plaatsvinden in twee situaties, herbegrenzing om ‘ecologische redenen’ en ‘andere dan ecologische redenen’. Indien niet wordt voldaan aan de criteria van het ‘nee tenzij regime’ kunnen provincies, mits met behoud van de oorspronkelijk kwantitatieve en kwalitatieve ambitie, ruimtelijke ingrepen plaats laten vinden.

Voor deze ingrepen gelden strikte voorwaarden waaronder een versterking van de EHS in het desbetreffende gebied.

Herbegrenzing om 'ecologische redenen' vindt plaats onder de bevoegdheid van provincies en met behoud van de oorspronkelijke ambitie van de EHS.

2 Plangebied en voorgenomen ingreep

2.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen aan de Heumenseweg 83a te Alverna (gemeente Wijchen). Het plangebied ligt in de Ecologisch Hoofdstructuur aan de rand van het natuurreservaat Wijchensche Ven. De Heumenseweg begrensd het plangebied aan de zuidwestzijde. Noordwest van het plangebied ligt de kern van het kerkdorp Alverna. Zowel links als rechts van het plangebied zijn bebouwingen gesitueerd (Heumenseweg 81 en 83). De achterzijde (noordwest) van het plangebied grenst aan het natuurreservaat.

2.2 Huidige situatie plangebied

De te slopen gebouwen staan leeg en zijn veelal recentelijk schoongemaakt. De schuren zijn te typeren als stenen varkensstal met dakpannen of damwandpanelen, houten loods en stenen paardenstal. De terreindelen tussen de gebouwen zijn verhard en bestaan uit beton en/of betonklinkers. Rondom de gebouwen zijn diverse overhoekjes waar allerlei materiaal is opgeslagen. Langs de muren van de varkenstallen is op verschillende plaatsen een strook ingericht als (moes)tuin.

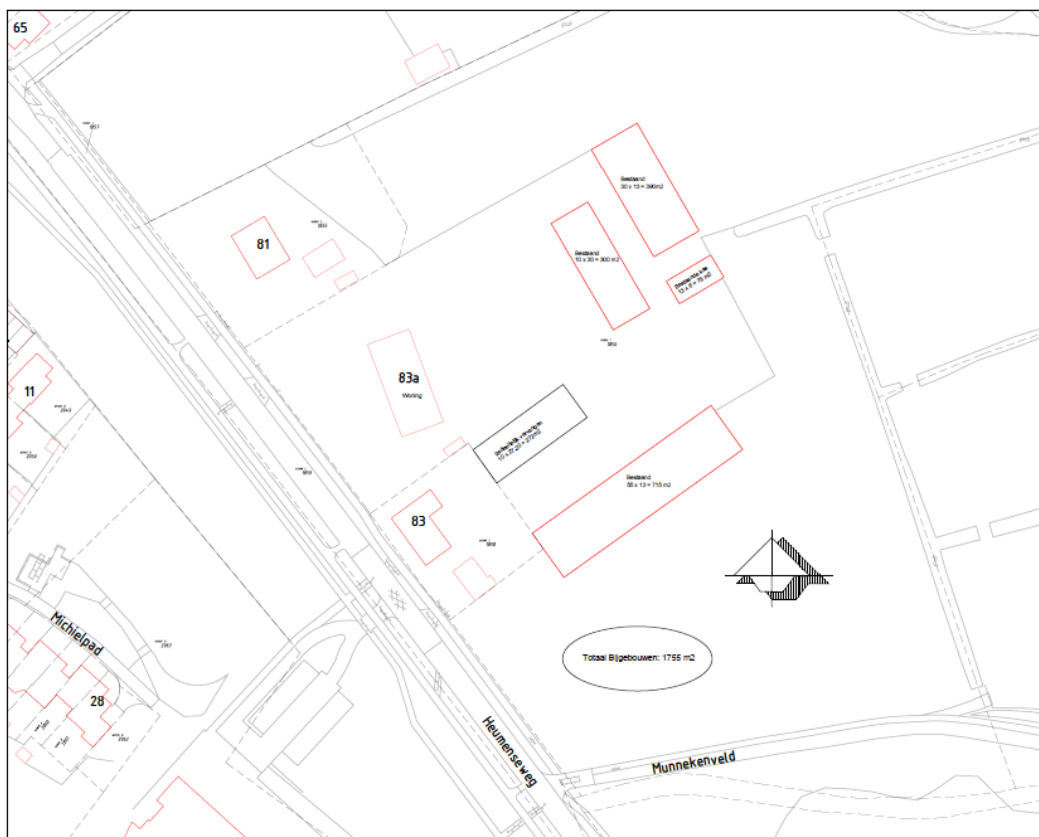
Het is onwaarschijnlijk dat de locatie een belangrijke ecologische functie heeft (figuur 2). De gehele locatie is intensief in gebruik waardoor veel verstoring plaats vindt. Het is wel aannemelijk dat algemene soorten welke hun leefgebied in en rondom agrarische bedrijven hebben gebruik maken van de locatie. Op de planlocatie is uitgezonderd tuinplanten en fruitbomen nauwelijks begroeiing aanwezig.

Figuur 2 De huidige functie en staat van het plangebied

2.3 Voorgenomen ingreep

De werkzaamheden bestaan uit het slopen van een thans niet meer in gebruik zijnde schuren. De gewijzigde situatie wordt weergegeven in figuur 2. Ten behoeve van de sloop wordt materieel aangebracht, sloopmateriaal afgevoerd en vinden transportbewegingen en allerlei sloopwerkzaamheden plaats.

Figuur 2 Overzicht van de gewijzigde situatie aan de Heumenseweg 83a te Wijchen (Kaart via Wintraecken Advies B.V.).

3 Resultaten inventarisatie

3.1 Vaatplanten

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde (sporen en/of delen van) vaatplanten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht gezien de functie van het plangebied.

3.2 Zoogdieren

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) zoogdieren aangetroffen. Het plangebied is ongeschikt als habitat voor grote in het wild levende zoogdieren. Het voorkomen van kleine zoogdieren is mogelijk maar is zeer onwaarschijnlijk dat het plangebied een essentiële functie vervult.

Op basis van de huidige verspreiding en habitateisen kan gesteld worden dat, met uitzondering van steenmarter, beschermde muizen en marterachtigen (Ff-wet; tab. 2, 3) niet voorkomen in het plangebied of de directe omgeving hiervan.

De steenmarter (*Martes foina*) is niet aangetroffen op de planlocatie. De soort heeft een voorkeur voor steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De aanwezigheid van een steenmarter wordt gekenmerkt door bewoningsporen, uitwerpselen, prooiresten, voedselvoorraden en loopsporen. In geen van de gebouwen of de directe omgeving hiervan zijn dergelijke sporen aangetroffen. De varkensstallen hebben zeer weinig tot geen schuilmogelijkheden waardoor er aannemelijk tevens weinig potentie is voor de soort.

Vleermuizen

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) vleermuizen aangetroffen. De omgeving van het plangebied bestaat uit bosschages, weilanden en lanen wat geschikt foerageer- en verblijfgebied is voor vleermuizen (Dietz *et al.*, 2011). De schuren en directe omgeving hiervan worden mogelijk door passerende vleermuizen gebruikt als foerageergebied maar zullen daar aannemelijk geen significant deel van uitmaken. In het plangebied wordt op warme zomeravonden af en toe een passerende vleermuis waargenomen. Invliegen en het verblijf in gebouwen is nooit geconstateerd (pers. med. N.H.J. Walraven).

Gezien de open structuur van de daken, het intensief gebruik, de recentelijke schoonmaakactie en het ontbreken van waarnemingen is het onwaarschijnlijk dat de schuren momenteel een belangrijke betekenis hebben voor vleermuizen. Dit kan mogelijk veranderen als de huidige situatie aanhoudt. Aan de buitenzijde van de gebouwen zijn tevens geen geschikte nissen en scheuren aanwezig waardoor vleermuizen deze aannemelijk niet als vaste rust- of verblijfplaats gebruiken.

In de varkensstal met het rode pannendak is aan de voorzijde een spouwmuur aanwezig. Theoretisch zouden vleermuizen vanuit de stal hier intrek in kunnen nemen. De toegang tot deze gaten wordt echter deels geblokkeerd door klimplanten (*Hedra spec.*) welke door het dak naar binnen zijn gedrongen. De enkele andere gaten zijn niet in gebruik (stoffig, spinnenrag, ontbreken uitwerpselen, prooiresten en sporen etc.).

3.3 Reptielen

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde reptielen aangetroffen. Op basis van hun landelijk verspreiding kan de aanwezigheid van hazelworm, zandhagedis en gladde slang in de omgeving van het plangebied niet worden uitgesloten (Creemers & Van Delft, 2009).

De inrichting en het gebruik van het plangebied hebben samen met de functie wonen een sterk negatieve invloed op de geschiktheid van het plangebied voor reptielen. Het plangebied als zodanig is onaantrekkelijk voor bovengenoemde soorten omdat de diverse factoren (voedselbeschikbaarheid, rust- en schuilgelegenheden, voortplantings- en overwinteringsbiotoop) in zeer beperkte mate aanwezig zijn.

3.4 Amfibieën

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde amfibieën aangetroffen. In de directe omgeving is het voorkomen van alpenwatersalamander, kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, poelkikker en bastaardkikker bekend (Creemers & Van Delft, 2009).

Evenals bij reptielen geldt ook voor amfibieën dat de inrichting en het gebruik van het plangebied samen met de functie wonen een sterk negatieve invloed heeft op de geschiktheid van het plangebied. Het plangebied als zodanig is onaantrekkelijk voor bovengenoemde soorten omdat de diverse factoren (voedselbeschikbaarheid, rust- en schuilgelegenheden, voortplantings- en overwinteringsbiotoop) in zeer beperkte mate aanwezig zijn.

3.5 Vissen

In het plangebied zijn geen waterlichamen aanwezig. De aanwezigheid van vissen kan dan ook worden uitgesloten.

3.6 Vlinders, libellen en overige ongewervelden

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. Het plangebied is in hoge mate ongeschikt (o.a. oude bomen, typische waardplanten en oude vennetjes ontbreken) en vorm dan ook geen essentieel onderdeel van een mogelijk leefgebied. Eventueel significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

3.7 Vogels

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek sporen en/of delen van beschermde vogels aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende zeer algemene soorten waargenomen: ekster (*Pica pica*), houtduif (*Columba palumbus*), merel (*Turdus merula*) en zwarte kraai (*Corvus corone*). Tevens is een verlaten nest aangetroffen van winterkoning (*Troglodytes troglodytes*). Achter op terrein heeft de familie Walraven een kunstmatig ooievaarsnest geplaatst. Momenteel is het nest niet in gebruik waardoor van verstoring of andere negatieve effecten geen sprake is.

Jaarrond beschermde nesten van huismus (*Passer domesticus*) en gierzwaluw (*Apus apus*) zijn niet aangetroffen. De daken bieden voor de huismus weinig nestgelegenheid omdat er geen aftimmering of isolatie aanwezig is onder de daken. Enkele schuren hebben voldoende invliegopeningen voor zwaluwen. Aangezien nergens (oude) nesten of sporen hiervan zijn aangetroffen wordt verondersteld dat gierzwaluw geen gebruik maakt van de gebouwen. Steenuilen (*Athene noctua*) zijn niet waargenomen. Tevens zijn geen (oude) nest(gelegenheden) en sporen zoals uitzichtposten met uitwerpselen gevonden. Door de afwezigheid van typische kenmerken is het aannemelijk dat het plangebied geen essentiële functie vervult voor de soort.

Volgens de gegevens van natuurloket (tabel 1) komen 31 vogels van de Flora- en faunawet voor binnen het kilometerhok van het plangebied. Het is onwaarschijnlijk dat het plangebied een essentiële functie heeft voor beschermde vogelsoorten en hun leefgebied. Waarschijnlijk betreft het waarnemingen uit de omliggende terreinen die deel uit maken van de Ecologische Hoofstructuur.

4 Toetsing EHS

4.1 Natuurdoeltype en kernkwaliteiten

Natuurdoeltype

De planlocatie ligt in de EHS natuur, deelgebied Rijk van Nijmegen. In het provinciale streekplan is het gebied waarbinnen de planlocatie is gelegen aangemerkt als 'gewone' ecologisch hoofstructuur (Provincie Gelderland, 2006).

Kernkwaliteiten van het Rivierengebied

- De rivier met zijn bijbehorende dynamiek en morfologie, als bron van natuurlijke processen, en als as van een keten natuurterreinen en natuurrijke cultuurlandschappen in de uiterwaarden en de daarbij behorende bijzondere natuur, zoals rivierduinen, stroomdalgraslanden, natteschraalgraslanden, hardhoutoibos en nevengeulen.
- De relatie tussen open voedselrijke foerageergebieden en rustgebieden (open water) voor overwinterende en doortrekkende ganzen, eenden en andere watervogels.
- Het Rijk van Nijmegen als samenhangend geheel van bossen en natuurterreinen met zeer gevarieerde overgangen naar de omringende rivierkleigronden (Ooijpolder) met de bij deze overgangen behorende natuur met onder andere bronnen en bronbeekjes.
- De uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren die de Gelderse Poort en het Rijk van Nijmegen herbergen door de centrale ligging in het Europese natuurnetwerk met verbindingen naar de Veluwe en Oostvaardersplassen, het Reichswald en de Eifel, het bovenstroomse en benedenstroomse (Duitse) rivierengebied en de bosgebieden in het Limburgs-Duitse grensgebied.
- De Nieuwe Hollandse Waterlinie als samenhangend en herkenbaar geheel van moerasgebieden en open (weidevogel-)graslanden.
- Het samenhangende geheel van Linge en natuurgebied en landgoederen langs de Linge in het westelijk rivierengebied.
- De combinatie van gedempte rivierdynamiek en kwel in het Rijnstrangengebied met als resultaat een gevarieerd rietmoeras met bijzondere soorten als moerasvogels en waterspitsmuis.
- De verbinding tussen het Maas- en het Rijnecosysteem in Fort Sint Andries.
- Het open, grazige en natte karakter van binnen- en buitendijkse weidevogel- en ganzengebieden.

Kernkwaliteiten Ecologische Hoofdstructuur

- De grond- en oppervlaktewater-omstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) behorende bij waterafhankelijke natuurdoeltypen.
- De kwaliteit van het leefgebied van alle soorten, waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en die als zodanig worden genoemd in de AmvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora en Faunawet.
- De landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden.
- De stilte in stiltebeleidsgebieden en stiltegebieden (in geval de norm van 40 decibel wordt overschreden).
- De uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingzones en tussen de verschillende leefgebieden in de overige delen van de EHS; in het bijzonder de vrije verplaatsing van herten en wilde zwijnen binnen het gehele bos- en natuurgebied.
- Het areaal en de kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen zijn voor nieuwe natuur en agrarische natuur.

4.2 Significantie van aantasting

Behoudens twee voorwaarden kunnen ruimtelijke ingrepen met een negatief significant effect op de wezenlijke kenmerken en waarden geen doorgang vinden. Of een ingreep aan de voorwaarden voldoet wordt getoetst middels het beoordelingskader wat opgenomen is in 'Spelregels EHS; Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS (Min. LNV, 2007).

Het is niet aannemelijk dat de ruimtelijke ingrepen aan de Heumenseweg 83a te Alverna een significant negatief effect heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Gezien de afname van bebouwd (en verhard) areaal, de gestaakte bedrijfsvoering en de reeds verstoorde situatie in het plangebied is er naar verwachting geen sprake van (significante) aantasting op korte termijn.

Door de sloop van de schuren en de nieuwe bestemming wonen zal tevens op de langere termijn de reeds bestaande verstoring (fysiek, geluid, geur, etc.) per saldo sterk afnemen waardoor de kwaliteit van het plangebied toeneemt ten op zichte van de kernkwaliteiten van de ecologische hoofstructuur.

4.3 Beoordeling

Wanneer ingrepen geen significant negatief effect hebben verwijst het beoordelingskader naar afwegingen conform overig ruimtelijk beleid. Het ruimtelijk beleid van de provincie Gelderland ten aanzien van bouwen in EHS-gebieden bestaat uit oppervlaktecompensatie. Dit beleid wordt overgenomen door de gemeente Wijchen (bestemmingsplan buitengebied Wijchen).

Het areaal dat verloren gaat door de ruimtelijke ingreep moet worden gecompenseerd door een areaal met minimaal eenzelfde oppervlakte welke dient te worden ingericht en beheerd ten gunste van de aldaar gestelde natuurdoeltypen.

De nieuwe inrichting van het plangebied zal een minder verstoring opleveren door dat het plangebied op termijn minder intensief gebruikt wordt. Tevens neemt het bebouwde areaal fors af. De ontwikkelingen leiden tot een verbetering van de kernkwaliteiten van de EHS waardoor compensatie niet nodig wordt geacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies beoordeling Flora- en faunawet

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Er zijn **mogelijk broedende vogels of in gebruik zijnde nesten** aanwezig. Voor de waargenomen soorten geldt geen vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Sloop- en renovatiewerkzaamheden dienen **buiten het broedseizoen** (15 maart t/m 15 juli) te worden opgestart.
- Het plangebied wordt gekenmerkt door intensief gebruik. De ruimtelijke ingrepen werkzaamheden leiden mogelijk tot tijdelijke verstoring van algemene soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora en faunawet worden niet verwacht. **Nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten wordt niet nodig geacht.**
- Gezien het, naar verwachting, uitblijven van significant negatieve effecten leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Flora- en faunawet. Er hoeft **geen ontheffing van de Flora- en faunawet** aangevraagd te worden.

5.2 Aanbevolen maatregelen en handelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig gehandeld worden met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige¹.
- De voorgenomen ontwikkelingen leiden tot een kwaliteitsverbetering van de omgeving. De ligging van het plangebied binnen de EHS zal door de ontwikkelingen een minder negatief effect hebben dan de huidige inrichting. Compensatie wordt dan ook niet nodig geacht.
- Verplaatsen van kunstmatige ooievaarsnest naar het achtergelegen terrein in verband met mogelijke verstoring tijdens het broedseizoen 15 maart 2014 t/m 15 juli 2014. Verplaatsing voor 15 februari 2014 uitvoeren. Een nest van een ooievaar is jaarrond beschermd (categorie 4).

¹ Het ministerie van El&I verstaat onder een deskundige persoon die; (1) Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of (2) Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of (3) Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties.

6 Literatuur

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.

Ministerie van LNV, ministerie van VROM en de provincies, 2007. Spelregels EHS. Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.

Provincie Gelderland, 2006. Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur. Streekplanuitwerking.

Websites

www.natuurloket.nl

www.waarneming.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

Overige

Bestemmingsplan buitengebied Wijchen (vastgesteld in december 2012)

Dossier NL.IMRO.0296.BGGBuitengebied-DF02

